

за жаргон. В случая манго и мангасар се използва от българското население спрямо циганското, ако желае да го унизи и засегне. Но в никакъв случай "манго" и "мангасар" между цигани не се употребява.

"Цуцуман" е израз, който се използва, когато група цигани искат да унизят друга група цигани, искат да кажат, че втората група е по-низша в произход, в расови качества или нещо друго, т.е. когато става въпрос за нечистокръвни цигани. Значи, в твоя род има нещо нечисто, нещо взето от българи или от гаджо, или нещо такова, когато си "цуцуман". Това се използва само от цигани.

Какъв е диалектът на циганите, наречени хорохая? Това е много особен диалект. Много думи са взети от турския език и са "поциганени" с всичките окончания, приети в циганския език и се е получила някаква дума - смес между турска и циганска и в крайна сметка - неопределима. Това е характерното за този диалект.

Ще допълня за циганите-мюсюлмани в София. Направило ми е впечатление при циганите-мюсюлмани в София, че една част от тях си признават, че са мюсюлмани, тези, които се наричат турски цигани. Но, примерно, Мануш Романов, макар и наречен турски циганин, си вярва в Христос. Получава се много интересна смесица: "Значи, аз съм турски циганин, но в същото време изповядвам християнска религия". Запазват си само наименованието "турски цигани", а са приели религиозно-обредната система на християните.

Елена Марушиакова: Въпросът на Стефан Иванов беше доколко са вярващи циганите и има ли това отношение към техните действия? Този въпрос е много бурно разискван сред циганолозите. Преди век са започнали дискусиите по него. Мненията се разделят. Едни циганолози твърдят, че въобще не можем да наречем циганите вярващи, като изхождат от това, че циганите сменят често религиите си. Но повечето все пак смятат, че циганите са набожни хора. Защото наистина всички цигани казват: "Ние вярваме в Бога". Но вярата им е особена. Циганите вярват и в Бога, и в дявола. В отвъдния свят вярват по много особен начин. Те просто не могат да осъзнаят, че е възможно някой да отиде в ада. Рая биха могли да го допуснат, но също им се вижда странно. Даже известни гледачки казват: "Вярвам в Бога, как да не вярвам - нали съм гледачка. Ама да ти кажа - който е умрял, умрял е - край!" Както може да се чуят такива отговори: на въпроса: когато умрат къде ще отидат - в рая или в ада, и отговорът е: "В рая. Това, че крадем, или че правиме нещо друго, това не е лошо нещо. Ние сме си добри, ние ще си отидем в рая." Но, по принцип, по-скоро те вярват в Бога и дявола на земята. Т.е. ако се наруши нещо, някоя клетва например, тогава